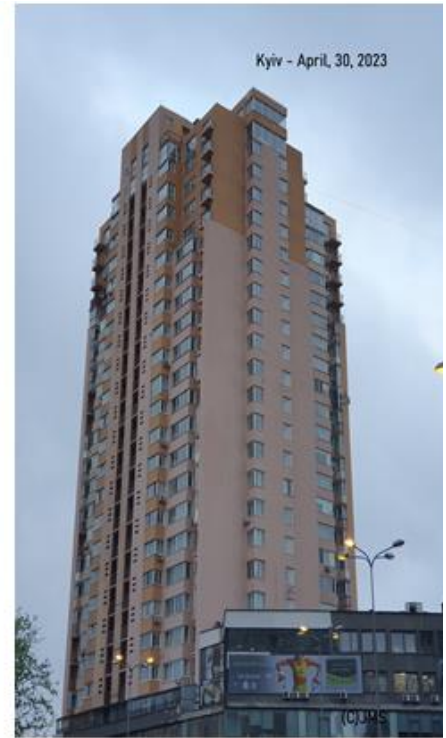

Моніторинг №10
публікацій на тематику
“російські активи, санкції, конфіскації на відбудову економіки України”

19 червня 2023 року

 How US-made sniper ammunition ends up in Russian rifles

Як снайперські набойки американського виробництва потрапляють до російських гвинтівок.

Документи, отримані POLITICO, свідчать про те, що «Промтехнологія» та інша російська фірма «Тетіс» придбали сотні тисяч патронів, виготовлених американською компанією Hornady, торговою маркою якої є «Точність. Смертельний. Надійний». Hornady, заснована в 1949 році, підсумовує свою філософію фразою: «Десять куль через одну дірку».

Отримані дані доповнюють зростаючу кількість доказів того, що поставки летального та нелетального військового обладнання все ще надходять до Росії, незважаючи на запровадження Заходом безпрецедентних санкцій у відповідь на вторгнення президента Володимира Путіна в Україну минулого року. Експерти з оборони кажуть, що гостра війна виявила відсутність у Росії потужностей для виробництва снайперських патронів високого класу, і це сприяє процвітанню чорного ринку західних боєприпасів.

Інформація про закупівлю такого обладнання ховається на виду: деталі угод - імпортери, постачальники та описи товарів — може знайти в Інтернеті будь-хто, хто має доступ до російського Інтернету та розуміє міжнародні коди митної класифікації.

Стів Горнаді, генеральний директор сімейної компанії, що базується в Гранд-Айленді, штат Небраска, заперечив продаж боєприпасів Росії під час війни.

«Як тільки Росія вторглася в Україну, ми закінчили», — сказав Горнаді під час короткої телефонної розмови.

Горнаді спочатку відмовився від уточнення, а коли його попросили переглянути докази, попросив надіслати їх факсом або кур’єром, оскільки він не користувався електронною поштою. Зрештою він відповів після того, як POLITICO надіслало кур’єром письмові запити на коментар із супровідною документацією.

«Ми категорично НЕ експортуємо нічого до Росії і не маємо дозволу на експорт до Росії з 2014 року», — відповів він. «Ми не підтримуємо будь-який продаж нашого продукту будь-якому російському сучасному сину, і якщо ми зможемо дізнатися, як вони придбали, якщо це дійсно так, ми вживемо всіх доступних заходів, щоб зупинити це».

<https://www.politico.eu/article/how-us-made-sniper-ammunition-russia-rifles-weapon-ukraine-war/>

Britain to keep Russian assets frozen until Ukraine is compensated

Велика Британія залишить російські активи замороженими, поки Україна не отримає компенсацію

ЛОНДОН, 19 червня (Reuters) – У понеділок британський уряд оголосив про плани посилити свою політику санкцій проти Росії, включаючи запровадження закону про замороження активів, доки Москва не погодиться виплатити компенсацію Україні.

Нові заходи вимагатимуть від будь-якої особи, яка потрапила під санкції, розкрити активи, які зберігаються в Британії.

Уряд також заявив, що буде новий шлях для передачі заморожених активів на відновлення України. Це не призведе до скасування індивідуальних санкцій.

Нове законодавство дозволить британському уряду зберігати санкції довше, змінивши їх цілі. У законодавстві буде зазначено, що санкції можуть бути використані для вимоги виплати компенсації Росією.

Британський уряд заявив, що деталі того, як фонд розподілятиме будь-які гроші, пожертвовані особами, які перебувають під санкціями, на відновлення України, будуть оголошені в майбутньому.

«Не буде жодного примусу осіб з метою заохочення їх до переказу коштів, а також будь-яких пропозицій щодо пом’якшення санкцій в обмін на пожертвування», — заявив уряд.

<https://www.reuters.com/world/europe/britain-plans-maintain-russian-sanctions-until-ukraine-is-compensated-2023-06-19/>

У Раді розповіли, коли може запрацювати спецтрибунал для керівництва Росії

Міжнародний спеціальний трибунал для притягнення до відповідальності військового та політичного керівництва Росії за скоєння злочину агресії проти України може запрацювати вже у наступному році.

Про це заявив член комітету Верховної ради з питань національної безпеки, оборони та розвідки, представник президента у ВР Федір Веніславський. Практично всі цивілізовані країни світу підтримали створення спецтрибуналу для притягнення російського диктатора Володимира Путіна та його найближчого оточення до відповідальності за агресивну війну, яку вони розв’язали проти України.

Однак Веніславський додав, що питання формату спецтрибуналу досі залишається дискусійним. Деякі партнери України наполягають на тому, що для притягнення до відповідальності військово-політичного керівництва РФ має застосовуватися юридична система права України із залученням міжнародних суддів. При цьому Веніславський наголосив, що найбільш прийнятним варіантом для України є створення окремого спецтрибуналу на зразок Нюрнберзького процесу.

<https://www.rbc.ua/rus/news/radi-rozpovili-koli-mozhe-zapratsyuvati-spetstribunal-1687185144.html>

Фінляндія може припинити фіндопомогу країнам, які підтримують агресію Росії

У Фінляндії можуть відмовитись від фінансової допомоги країнам, які підтримують Росію на тлі її війни проти України.

Про це заявив майбутній міністр зовнішньої торгівлі та розвитку Фінляндії Вілле Тавіо, повідомляє [РБК-Україна](#) з посиланням на [Yle](#).

За його словами, згідно з планами майбутнього уряду Фінляндії допомогу на розвиток можуть припинити для тих країн, які підтримують Росію у війні проти України. Він не назвав конкретних держав, але згадав Африку.

"Африканські країни були помічені у підтримці Росії. За ними спостерігатимуть", - зазначив Тавіо.

Він також уточнив, що пріоритетом Фінляндії у сфері міжнародної допомоги буде підтримка України, а бюджет розвитку скоротять на близько мільярд євро.

"Звичайно, ця економія буде досягнута за рахунок інших пріоритетів та розстановки пріоритетів. Україна є єдиною чіткою новою ціллю, принаймні з огляду на нинішню ситуацію", - уточнив майбутній міністр.

<https://www.rbc.ua/rus/news/finlyandiya-mozhe-pripiniti-findopomogu-krayinam-1687194279.html>

РФ і Білорусь виключать із системи міжнародного автостраховання "Зелена карта"

Брюссельська рада офісів вирішила призупинити членства в Офісах "Зелених карт" (страхових полісів - ред.) для Російської Федерації та Білорусі.

Про це повідомляє [РБК-Україна](#) з посиланням на [Національне агентство автомобільного транспорту](#) Молдови.

Про це повідомила Брюссельська рада офісів, яка направила інформаційну записку до Національних офісів Міжнародної системи забезпечення грін-карт щодо призупинення членства в Офісах "Зелених карток" для Російської Федерації та Білорусі.

"У зв'язку з цим Національне агентство автомобільного транспорту рекомендує перевізникам ознайомитися з діючими в цих країнах правилами в галузі автомобільного транспорту, зокрема про правила страхування транспортних одиниць", - додали наостанок.

<https://www.rbc.ua/rus/news/rf-i-bilorus-viklyuchat-iz-sistemi-mizhnarodnogo-1687191998.html>

Конфіскація санкційного майна: як це працює на практиці?

На практиці майно конфіскують як у фізичних, так і юридичних осіб-резидентів росії та Білорусі, а також власників паспортів інших країн.

Основний критерій для конфіскації – істотна шкода конкретної особи (юридичної чи фізичної) національній безпеці, суверенітету чи територіальній цілісності України. Також під конфіскацію підпадають ті, хто:

ухвалює рішення щодо збройної агресії проти України;

фінансує та допомагає з матеріально-технічним забезпеченням росії;

особисто бере участь у збройній агресії проти України;

пропагує та спонукає до збройної агресії проти України;

гlorифікує (прославляє) осіб, що беруть участь у збройній агресії проти України.

Як бачимо, перелік доволі широкий і він не є вичерпним. Конфіскувати майно можуть як у вищого керівництва країни-окупанта, великого бізнесу, так і в представників медіа та, звичайно військових.

Важливо, що можуть конфіскувати і майно громадян України, якщо вони допомагають у проведенні збройної агресії проти України. Також компаній, якими повністю або частково володіють підсанкційні суб'єкти.

Проте конфіскувати майно, на яке санкції були накладені до прийняття цього закону, не дозволяється. Через це поза процедурою конфіскації залишається значна кількість майна, санкції на яке накладені починаючи з 2014 року.

<https://www.pravda.com.ua/columns/2023/06/19/7407435/>

18 червня 2023 року

✚ Indian Oil exec expects Russia to make up 30% of company's imports this year

Керівник Indian Oil очікує, що цього року Росія становитиме 30% імпорту компанії

На Росію може припадати майже третина імпорту сирової нафти Indian Oil ([IOC.NS](https://www.ios.ns)) у поточному фінансовому році, заявив у суботу керівник компанії.

«(Частка) російського імпорту сирової нафти, яка становила менше 2% у 21/22 р., зросла в 10 разів, приблизно до 20% в імпорті сирової нафти Індії», — сказав Вінод Кумар на дискусії в Санкт-Петербурзькому міжнародному товаристві. Економічний форум.

«У випадку з Indian Oil стрибок російського імпорту більш глибокий: з 0,1% у 21/22 до 21,5% у 22/23. І я очікую, що за поточний рік, тобто 23/24, цифри будуть доступний (на) 30%».

Росія перенаправляла свої енергоносії із західних країн, які запровадили обмеження та санкції на торгівлю з Москвою, включаючи ліміт [цін на нафту](#), після її вторгнення в Україну. Китай та Індія купують більшу частину перенаправленої російської енергії.

Імпорт російської сирової нафти Індії, третім у світі імпортером сирової нафти, [досяг історичного максимуму](#) в травні, оскільки покупці наїлися знижених поставок, зменшивши попит на нафту з Близького Сходу та Африки, згідно з попередніми оцінками суднотрекерів.

<https://www.reuters.com/business/energy/ongc-chief-expects-russian-oil-make-up-30-indias-imports-interfax-2023-06-17/>

✚ Чим володіють російські еліти в Іспанії? Розповідаємо про маєток колишньої дружини Путіна та не тільки

У подкасті "Української правди", який має назву "Сафарі", журналіст Михайло Ткач розповість про своє "сафарі" на російські активи, розкидані по всьому світові та росіянам, безпосередньо пов'язаних з режимом Путіна. Допомагає з цим подкастом Федір Попадюк.

У новому епізоді подкасту мова піде про Іспанію та нерухомість, якою володіють російські еліти. Так, наприклад, колишня дружина президента Росії

Володимира Путіна Людмила має маєток у містечку Бенітачель, що в провінції Аліканте на узбережжі Середземного моря.

<https://www.pravda.com.ua/podcasts/63cea1b183b4a/2023/06/18/7407405/>

17 червня 2023 року

✚ **Roman Abramovich is refusing to sign off on the £2.3BN Ukraine is due to receive from last year's sale of Chelsea... and there are fears the money will NEVER reach victims of Russia's war on the nation**

Роман Абрамович відмовляється підписати 2,3 мільярда фунтів стерлінгів, які Україна має отримати від торішнього продажу Челсі... і є побоювання, що ці гроші НІКОЛИ не дійдуть до жертв війни Росії проти нації

2,3 мільярда фунтів стерлінгів, виручені від продажу «Челсі» понад рік тому, можуть не досягти жертв російської війни проти України цього року або, можливо, взагалі. Здається, питання спотикання в тому, що [Роман Абрамович](#) хоче, щоб значна частина грошей пішла до Росії, точніше росіянам, які постраждали від конфлікту. І ні [уряд Великобританії](#), ні Єврокомісія не погодяться на такий крок, поки діють санкції проти Росії через агресію Володимира [Путіна проти України](#).

Дивно, але здається, що Абрамович, який сам потрапив під санкції через свою близькість до режиму Путіна, повинен «підписати» вивільнення коштів, від чого він досі відмовлявся, оскільки хоче, щоб гроші розподілялися по всій Росії, а також Україна.

2,3 мільярда фунтів стерлінгів залишаються на замороженому банківському рахунку у Великобританії, який належить Fordstam, компанії, контрольованій Абрамовичем, а Міністерство закордонних справ ще не дало зелене світло на переказ цих грошей.

Правила, що стосуються виділення грошей, дозволяють переказувати їх виключно на українські гуманітарні цілі.

Cleverly сказав парламентському комітету, що фонд, створений для управління мільярдами, не готовий отримати кошти. Джерела, близькі до благодійної організації, повідомили Mail Sport, що вони були готові протягом кількох місяців.

<https://www.dailymail.co.uk/sport/football/article-12206539/Roman-Abramovich-refusing-sign-2-3bn-Ukraine-receive-Chelsea-sale.html>

✚ **Через 6 місяців Міжнародний суд ООН ухвалить рішення у справі "Україна проти Росії" — Кориневич**

Це перша справа "Україна проти Росії" в міжнародних судових установах, яка слухається по суті, відзначив Українському Радіо посол з особливих доручень МЗС України, агент України в Суді ООН Антон Кориневич, коментуючи завершення

публічних слухань у Міжнародному суді ООН у справі "Україна проти Росії". На думку Кориневича, саме рішення Міжнародного суду ООН може стати першим у цілій низці ухвал, які визнаватимуть порушення Росією міжнародного права. У Міжнародному суді ООН звинувачують РФ у порушенні двох конвенцій – про боротьбу з фінансуванням тероризму та про ліквідацію всіх форм расової дискримінації. Традиційно від дати завершення усних слухань по суті до дня ухвалення рішення минає орієнтовно пів року або трішки більше: "Думаю, десь на такі строки ми й можемо розраховувати", – сказав Антон Кориневич.

"Це перша справа "Україна проти Росії", яка слухається по суті. Це вже значний крок вперед, адже це означає, що наступний етап, стадія – це вже оголошення рішення. Україна тоді (в 2017 році – ред.) подала позов щодо порушення РФ двох конвенцій, зокрема Міжнародної конвенції про боротьбу з фінансуванням тероризму, коли це стосується фінансування устаткування, оснащення, озброєння так званих "збройних груп" на території Донеччини та Луганщини, і вчинення ними нападів з метою залякування цивільного населення та здійснення впливу на владу. Йдеться зокрема про обстріли Волновахи, Краматорська, Маріуполя, Авдіївки, а також різноманітні теракти на територіях, розташовані за межами бойових дій. Зокрема, це теракти у Харкові та на Марші за єдність України. Тобто перша конвенція стосувалася того, що Росія порушує Конвенцію про боротьбу з фінансуванням тероризму, оснащуючи збройні групи різноманітними засобами для здійснення атак проти цивільного населення", – розповів Антон Кориневич. Друга конвенція, продовжив посол, – це Конвенція про ліквідацію всіх форм расової дискримінації: "Йдеться про порушення цієї конвенції щодо двох етнічних спільнот у Криму – кримськотатарського корінного народу та етнічних українців. Відповідно, РФ після початку тимчасової окупації Криму почала систематичну кампанію дискримінації проти кримських татар та українців".

<https://ukr.radio/news.html?newsID=101675&fbclid=IwAR1v3KGwLjnjQt6hK4UioRDUu3J9B-frX8JaOI090mR4bEX26lB1QnJirx4>

16 червня 2023 року

Ефективність роботи АРМА: факти, цифри, розрахунки **АНТОН ЧУБЕНКО**

керівник юридичного напрямку АРМА, доктор юридичних наук

Активи, що передаються Агентству, не належать державі, це приватна власність, на яку тимчасово накладено арешт. І поки суд не конфіскує цю власність або не поверне назад власнику, держава зобов'язана зберігати її вартість.

Тому все, що відібрані АРМА управителі витрачають на утримання активів (а це 1,12 млрд грн тільки з початку минулого року) є економією державного бюджету. При цьому держава не витрачає жодної гривні для оплати послуг управителів,

оцінювачів та реалізаторів майна, все це компенсується за рахунок доходів від самих активів. Пошук управителів і передача їм активів – тільки один із напрямів менеджменту АРМА. Лише на основі цього давати оцінки ефективності органу, який відображає комплексну роботу кримінальної юстиції, м’яко кажучи, некоректно.

В умовах війни АРМА перерахувало на [потреби ЗСУ та розвідки понад 1,5 млрд грн](#). З початку воєнних дій реалізовано майна на 1,45 млрд грн. На депозитних рахунках наразі розміщено 1,75 млрд грн, депозитний портфель агентства вже приніс 225 млн грн відсотків.

<https://www.epravda.com.ua/columns/2023/06/16/701255/>

Що роблять країни-партнери для посилення санкцій та як Україні надолужити

Союзники України зміщують акценти санкцій проти рф з кількості на якість. Що варто вдосконалити Україні?

США в партнерстві з країнами G7 також зосереджуються на посиленні контролю за виконанням санкцій і націлені на тих, хто намагається їх обійти. Зокрема, OFAC наклало санкції на понад 300 фізичних та юридичних осіб, пов’язаних з військово-промисловими поставками та майбутніми доходами від енергоносіїв з рф. У [пресрелізі](#) Мінфіну США зазначається, що санкції проти осіб з понад 20 країн (юрисдикцій) націлені на тих, хто намагається їх обійти або ухилитися від них. Ба більше, OFAC розширило санкційні обмеження, щоб націлитися на нові сектори російської економіки та обмежити доступ рф до нових категорій товарів.

Ці секторальні рішення фокусуються на ключових для ВПК рф секторах. США також ідентифікували та заблокували власність майже 200 фізичних та юридичних осіб. ЄС у десятому пакеті санкцій вніс зміни до [регламенту 269/2014](#) (заморожування активів) та [регламенту 833/2014](#) (секторальні санкції), які передбачають подання звітності про знеруховлені суверенні та приватні активи рф. Такі заходи дозволяють ідентифікувати та в подальшому конфіскувати їх на користь України.

Аналогічні заходи щодо звітності про державні активи росії запроваджують і США. OFAC вносить зміни до [директиви](#), виданої в рамках виконавчого наказу президента США щодо заборон, пов’язаних з операціями за участю центрального банку, фонду національного добробуту та міністерства фінансів рф.

Ці кроки можуть свідчити про зміщення акцентів з кількості на якість, що підвищить ефективність санкцій. На це вказують заходи з посилення тиску, щоб закрити лазівки для обходу санкцій рф, у тому числі через треті країни, а також зміни до законодавства стосовно ідентифікації активів підсанкційних осіб та їх блокування.

<https://www.epravda.com.ua/columns/2023/06/16/701256/>

Легітимність санкційної політики: аналіз практики Верховного Суду

Аналіз практики українського правосуддя щодо оскарження указів Президента України про застосування санкцій дозволяє прослідкувати певні тенденції. Треба зазначити, що велика кількість справ з цього приводу досі перебуває на розгляді, і тільки по десяти з них, які є відкритими, було ухвалено рішення по суті.

Передусім суд намагається встановити легітимність застосування санкцій. І у тих випадках, які стосуються обмеження права на інформацію чи обмеження права власності, українські суди застосовують «трискладовий тест», сформований практикою Європейського суду з прав людини. Переважно суди аналізують легітимність прийняття рішення, підстави такого прийняття – тобто законодавчу основу, а також «необхідність в демократичному суспільстві».

Водночас, практично у всіх справах, критерії легітимності та необхідності в демократичному суспільстві зводяться до загальних підстав, таких як вчинення агресії Російської Федерації проти України. В окремих випадках суди все ж наводять конкретні аргументи, застосовні до справи, наприклад, твердження, що легітимна мета полягає у забезпеченні контролю за власністю особи, яка сприяла анексії Російською Федерацією Автономної Республіки Крим (Справа №9901/783/18, рішення Великої Палати Верховного Суду (ВП С) від 03 березня 2020 року) або встановлення факту, що через ресурси, доступ до яких було обмежено, поширювалася інформація, яка створювала загрози для національної безпеки та територіальної цілісності України (Справа №9901/138/20, рішення від 06 серпня 2020 року).

<https://ants.org.ua/legitimnist-sankcijno%dl%97-politiki-analiz-praktiki-verhovnogo-sudu/>

ІРИНА МУДРА: КОНГРЕС США РОЗГЛЯНЕ ЗАКОНОПРОЄКТ ПРО КОНФІСКАЦІЮ СУВЕРЕННИХ АКТИВІВ РФ

Російські активи, які знаходяться в інших країнах, мають були конфісковані. Агресор має заплатити за всі збитки, завдані Україні та українцям, — хоче він цього чи ні. Саме за російські гроші має відбуватись відбудова та відновлення України — в тому числі відбудова Каховської ГЕС, зруйнованих будинків в Одесі, Кривому Розі, інших містах, а також компенсація тим нашим людям, кому російська війна принесла біль, страждання та смерть рідних.

Нині маємо ще один надважливий виток цієї історії: у Сенаті США був зареєстрований законопроект про конфіскацію та передачу Україні в якості репарацій державних активів рф — насамперед Центробанку.

«Конгрес США розгляне законопроект про конфіскацію суверенних активів рф. Нарешті це відбувається! Так, поки це законопроект, але це вже є юридичний прецедент, який відкриває правовий та юридично обґрунтований шлях до

конфіскації суверенних активів рф. Тепер чекаємо на прийняття Закону! Цей законопроект був внесений представниками від обох партій, а також паралельно в Нижню палату, що збільшує шанси на його прийняття. Дякуємо сенаторам за потужну двопартійну підтримку цього питання», — наголосила заступниця Міністра юстиції України Ірина Мудра.

За різними даними, США заморозили близько \$39 млрд суверенних активів рф. Це найбільший після ЄС обсяг російських активів серед західних країн.

<https://minjust.gov.ua/news/ministry/irina-mudra-kongres-ssha-rozglyane-zakonoproekt-pro-konfiskatsiyu-suverennih-aktiviv-rf>

ПОВІДОМЛЕННЯ ПРО ПОДАННЯ МІН'ЮСТОМ ПОЗОВУ ДО ПАТ «АВІАЦІЙНИЙ КОМПЛЕКС ІМ.С.В.ІЛ'ЮШИНА» ПРО ЗАСТОСУВАННЯ САНКЦІЇ ПЕРЕДБАЧЕНОЇ ПУНКТОМ 1-1 ЧАСТИНИ 1 СТАТТІ 4 ЗУ «ПРО САНКЦІЇ»

16 червня 2023 року Міністерством юстиції України подано до Вищого антикорупційного суду позов про застосування санкції, передбаченої пунктом 11 частини першої статті 4 Закону України «Про санкції» до Публічного акціонерного товариства «Авіаційний комплекс ім.С.В.Ільюшина», за участі третіх осіб, які не заявляють самостійних вимог, а саме: Публічного акціонерного товариства «Об'єднана авіабудівельна корпорація», Державної корпорації зі сприяння розробці, виробництву та експорту високотехнологічної промислової продукції «Ростех», Державного підприємства «АНТОНОВ».

ПАТ «Авіаційний комплекс ім.С.В.Ільюшина» є одним із провідних підприємств авіаційної промисловості російської федерації, яким здійснюється виробництво, гарантійне та сервісне обслуговування авіаційної техніки цивільного та військового призначення, у тому числі, важких військово-транспортних літаків ІЛ-76, які використовуються російською федерацією в ході повномасштабного вторгнення.

<https://minjust.gov.ua/news/ministry/povidomlennya-pro-podannya-minyustom-pozovu-do-pat-aviatsiynyi-kompleks-imsvilyushina-pro-zastosuvannya-sanktsii-peredbachenoi-punktom-1-1-chastini-1-statti-4-zu-pro-sanktsii>

Strabag-Aktionäre einstimmig für Anteilsreduktion von Deripaska

Акціонери Strabag одноголосно виступили за зменшення частки Дерипаски Як і очікувалося, річні загальні збори (AGM) віденської будівельної групи Strabag сьогодні, у п'ятницю, зробили крок, щоб зменшити частку основного російського акціонера Олега Дерипаски нижче блокуючої меншості в 25 відсотків. Відповідну пропозицію прийнято одноголосно. Також було схвалено пропозицію щодо дивідендів у розмірі 2 євро на акцію та звільнення правління та наглядової ради.

Загальні збори Strabag SE були затьмарені олігархом Дерипаскою з самого початку. З огляду на напад Росії на Україну та пов'язані з цим санкції проти російських компаній Strabag хоче зменшити частку Дерипаски нижче 25 відсотків. Зараз він володіє 27,8% Strabag через свою компанію МКАО Rasperia.

<https://www.wienerzeitung.at/nachrichten/wirtschaft/oesterreich/2192604-Strabag-Aktionaere-einstimmig-fuer-Anteilsreduktion-von-Deripaska.html>

Розірвали зв'язки з рф: НАЗК виключило першу компанію із переліку міжнародних спонсорів війни

Вперше від початку створення переліку міжнародних спонсорів війни – потужного репутаційного інструменту тиску на компанії, що продовжують працювати з рф після широкомасштабного вторгнення, з нього була виключена перша компанія. Вона виконала усі необхідні умови, обравши шлях соціально-відповідального бізнесу.

Так, виключено з переліку міжнародних спонсорів війни провідну світову компанію з постачання суднового палива, ірландську Peninsula Petroleum Limited.

Компанія направила відповідний лист до НАЗК з зазначенням виконаних умов, які дозволяють виключити її з переліку.

Peninsula Petroleum Limited припинила постачати бункерне паливо не тільки до суден, що належать росіянам або ходять під російським прапором, а й тим, що перевозять російську нафту. Такі кроки компанія вжила на знак засудження російської агресії.

<https://nazk.gov.ua/uk/novyny/pro-nazk/rozirvaly-zv-yazky-z-rf-nazk-vyklyuchylo-pershu-kompaniyu-iz-pereliku-mizhnarodnyh-sponsoriv-vijny/>

Естонія знайшла рішення, як передати Україні заморожені активи РФ, - МЗС

Уряд Естонії схвалив принципи використання заморожених активів Росії для підтримки України. Це дасть змогу Талліну передати російські активи Києву.

"Європейський союз працює над пошуком цього юридичного варіанту, але ми підготували юридичне рішення, за якого ми можемо використати заморожені активи Росії як країни-агресора і використати їх як компенсацію для потреб відновлення України", - заявив він.

За словами міністра, Міністерство закордонних справ країни найближчим часом внесе в уряд проєкт відповідної поправки до закону.

<https://www.rbc.ua/rus/news/estoniya-znayshla-rishennya-k-peredati-ukrayini-1686932827.html>

15 червня 2023 року

US says Kremlin oil tax changes to hit Russia's crude output capacity

США стверджують, що зміни кремлівського податку на нафту вдарять по видобутку нафти в Росії

Зміни, внесені Кремлем у спосіб оподаткування продажу нафти, були вимушені санкціями Заходу проти Росії через її війну проти України та з часом вдарять по її нафтовидобувній потужності, заявив у четвер заступник міністра фінансів США Воллі Адейемо.

Президент Росії Володимир Путін у лютому [підписав закон](#), що встановлює знижку на домінуючу російську суміш сирої нафти Urals для розрахунку податків. Цей крок був здійснений, коли Москва намагалася покрити дефіцит бюджету, що зростає через санкції Заходу, включно з [обмеженням ціни](#) на експорт російської сирої нафти в 60 доларів, введеним G7 та ЄС у грудні минулого року.

Адейемо сказав, що обмеження цін і санкції змусили Москву змінити свій податковий план, зафіксувавши «велику знижку» на російську нафту, найважливіший товар країни.

Ліміт цін на нафту забороняє компаніям G7 і Європейського Союзу надавати такі послуги, як транспортування, страхування та фінансування російської нафти та нафтопродуктів, якщо вони продаються вище ліміту.

Податкові зміни «обмежуватимуть розвиток російських нафтових компаній, залишаючи їм менше коштів для інвестування в розвідку та видобуток, і з часом зменшуватимуть продуктивні потужності російського нафтового сектора».

Він сказав, що санкції змусили Росію інвестувати еквівалент мільярдів доларів у власну систему експорту нафти, яка не використовує західні послуги, такі як перестраховування.

«Це гроші, які Кремль не може інвестувати в танки та іншу зброю для ведення своєї незаконної війни в Україні», — сказав Адейемо, маючи на увазі конфлікт, який Росія розпочала в лютому 2022 року.

<https://www.reuters.com/business/energy/us-says-kremlin-oil-tax-changes-hit-russias-crude-output-capacity-2023-06-15/>

Улюблений бренд фінансує російський тероризм? ChatGPT пропонує альтернативи

Штучний інтелект допоміг ЄП замінити шість найбільших компаній, які працюють в РФ. Як це працює?

25 травня НАЗК внесло [Mondelez](#) у чорний список, а через тиждень скандинавські ритейлери, готелі та авіакомпанії влаштували їй справжній [бойкот](#). Під ударом партнерів та споживачів опинилися відомі бренди: печиво Oreo, чипси "Люкс", жувальна гумка Dirol, шоколад Milka і Toblerone.

Однак інші великі виробники солодошів, які запропонував як альтернативу ChatGPT, здебільшого теж зволікають з виходом з Росії.

Наприклад, компанія Mars (Bounty, Mars, Twix, M&M's) не лише працює в країні-спонсорі тероризму, а й збільшила у 2022 році доходи на 20% до 2,6 млрд дол. Фірма Ferrero (Nutella, Ferrero Rocher, Kinder) – на 15% до 743 млн дол.

Nestle (Nesquik, KitKat, Haagen-Dazs, Movenpick, Nestea, Nescafe), найбільша з компаній, які вирішили залишитися в Росії, не розкриває фінансові результати російської "дочки" за 2022 рік.

Вочевидь, компанії продають чимало "базових" товарів. Unilever (Dove, Rexona, Domestos) у 2022 році наростила дохід на 4% до 1,2 млрд дол. Обіг Procter&Gamble (Ariel, Tide, Always, Gillette, Braun, Old Spice, OralB), скоротився на 7%, але досі значний – 2,23 млрд дол.

Проте переважна більшість компаній вирішила перечекати. Вони скоротили обсяг продукції на ринку, але залишили вікно для швидкого повернення на ринок.

До таких належать конгломерати Kimberly-Clark (Kleenex, Huggies, Kotex), SC Johnson (Glade, Mr Muscle, Off!), Johnson & Johnson (Clean & Clear, Neutrogena, Listerine) Colgate – Palmolive (Colgate, Palmolive, Elmex) та Reckitt (Air Wick, Calgon, Durex, Vanish, Strepsils, Nurofen).

Як і Mondelez, Xiaomi внесена в список міжнародних спонсорів війни від НАЗК. Протягом 2022 року компанія подвоїла свою частку ринку і є лідером з продажів смартфонів у Росії. У липні 2022 року Xiaomi та її суббренд POCO разом мали 42% російського ринку смартфонів і активно наймали персонал.

У результаті виручка компанії у 2022 році зросла з 231 до 302 млн дол. Інші відомі бренди-конкуренти такого відвертого нахабства собі не дозволяли: вони або закрили офіси, або підтримують старі послуги.

Ще один міжнародний спонсор війни – виробник косметики Yves Rocher – одна з найвідоміших західних фірм, яка відмовилася бойкотувати Росію та припинити там свою діяльність. У 2022 році компанія збільшила виручку на кілька відсотків до 104 млн дол.

L'Oreal – ще одна компанія-перевертень (володіє великою кількістю брендів – від люксового сегмента до масмаркету: Garnier, Maybelline, NYX Cosmetics, Kiehl's, Lancôme, CeraVe). Спершу вона заявила про тимчасове закриття магазинів в РФ, але згодом бренди компанії скористалися виходом інших компаній і операції конгломерату на російському ринку продовжилися. Про це свідчать фінансові результати компанії: у 2022 році дохід упав лише на 2% до 880 млн дол.

Так само вчинила низка інших компаній, що працюють на цьому ринку, зокрема – Procter&Gamble.

<https://www.epravda.com.ua/weeklycharts/2023/06/15/701190/>

🇺🇦 **Зеленський про конфіскацію активів РФ: "Еліта" диктатора має відчувати, що таке втрата**

Президент Володимир Зеленський назвав вагомим міжнародним кроком зареєстрований у Сполучених Штатах Америки законопроект про конфіскацію та передачу Україні активів Росії в якості репарацій за збитки від розпочатої Володимиром Путіним війни.

Джерело: Володимир Зеленський у [вечірньому відеозверненні](#) 15 червня

Пряма мова: "Я дякую сенаторам США за потужну двопартійну підтримку цього питання про справедливість для України та всіх жертв російського терору.

У таких диктатурах, як російська, саме гроші є найвищою цінністю. І тим паче для осіб, які обслуговують керівний режим або є фактично господарями державних структур.

Коли свої гроші втратить і держава-терорист, і всі російські особи, чия колаборація з Кремлем створила умови для російської агресії або які є публічним прикриттям для російських корупціонерів, тоді буде досягнута дуже важлива мета – вони відчують, що таке втрата.

<https://www.pravda.com.ua/news/2023/06/15/7407070/>

🇺🇦 **Конгрес США пропонує дозволити конфіскацію активів Центробанку РФ на користь України**

Двопартійна група сенаторів США в четвер внесла проект Акту про відновлення економічного процвітання та можливостей для українців (REPO), який значно розширює можливості конфіскації російських активів та їхнє передання на користь України.

Як повідомляє "[Європейська правда](#)", про це [оголосив](#) комітет Сенату США у закордонних справах, члени якого підготували ініціативу.

Законопроект передбачає надання додаткової допомоги Україні за рахунок активів, конфіскованих у Центрального банку Російської Федерації, та інших суверенних активів Росії.

У разі ухвалення документ, серед іншого, надасть президенту повноваження конфісковувати російські суверенні активи, які були заморожені в США, й передавати їх для допомоги у відновленні України.

Крім того, підсанкційні російські компанії не зможуть отримувати прибутки з активів, "доки Росія не виведе свої війська з України і не погодиться надати компенсацію за шкоду, заподіяну неспровокованою війною".

<https://www.pravda.com.ua/news/2023/06/15/7407069/>

🇺🇦 **ОПОРА відмовляється від телеграму**

ОПОРА вже давно адвокатує за врегулювання роботи цього месенджера. На це є декілька причин:

Телеграм, імовірно, тісно пов'язаний із російськими спецслужбами та олігархами. Засновник цього месенджера — Павло Дуров, який також створив російську соціальну мережу "ВКонтакте", — раніше тісно співпрацював з ФСБ. Також телеграм, імовірно, отримує фінансування від низки російських олігархів (детальніше читайте [тут](#)).

У 2019–2020 роках російська влада планувала заборонити телеграм через поширення “екстремістського і терористичного контенту”. Однак у 2020 році уряд РФ [відмовився](#) від блокування та подякував Телеграму за співпрацю. До яких даних отримали доступ російські спецслужби — питання відкрите.

У телеграмі відносно легко отримати доступ до будь-якого листування. Інші месенджери (наприклад, WhatsApp чи Signal) містять вбудоване наскрізне шифрування (воно гарантує, що прочитати повідомлення можете лише Ви та відправник, а інші люди побачать їх як набір символів). У телеграмі ця функція доступна, однак вона не діє автоматично для всіх чатів. Більшість чатів може завантажити будь-хто, використовуючи нескладні коди для аналізу API телеграму.

Телеграм зберігає Ваші дані (контакти, IP-адресу, тип пристрою, з якого ви заходите до месенджера), не анонімізує їх та може використовувати їх для стеження.

Телеграм — один з [основних](#) майданчиків поширення дезінформації в Україні. На відміну від інших соціальних мереж (Facebook, Instagram, Twitter), Телеграм не має жодних політик модерування контенту. Тож навіть якщо ви продаєте на платформі зброю чи наркотики, пропагуєте ПВК Вагнера чи розміщуєте відео вбивств українських військових, — телеграм дозволить вам все це зробити.

https://www.oporaua.org/news/polit_ad/24754-opora-vidmovliaietsia-vid-telegramu?fbclid=IwAR0TiFyvhbN5tuGh7jcyjPCKgt4PnPJsvS5FOC3QgUJuUAdJgHiYWOEZUTuI

🚩 ЧОМУ РОСІЯ МАЄ ПОТРАПИТИ ДО «ЧОРНОГО СПИСКУ» FATF ВЖЕ ЦЬОГО МІСЯЦЯ – ЕКСПЕРТ ДЛЯ AML INTELLIGENCE

Цього місяця Міжнародна група з протидії відмиванню брудних грошей (FATF) збереться на чергове пленарне засідання в Парижі. Група зосередиться на захисті міжнародної фінансової системи від ризиків, що походять від держав-ізоїв та недобросовісних суб'єктів. У контексті триваючої військової агресії Російської Федерації проти України очікується, що [FATF відреагує на величезні ризики](#) відмивання коштів, фінансування тероризму та фінансування розповсюдження зброї масового знищення, що походять з Росії, [пише](#) голова Державної служби фінансового моніторингу України Ігор Черкаський у колонці для профільного видання AML Intelligence.

На «інституційному» рівні FATF вже дала оцінку діям Росії. Посилаючись на те, що дії РФ «неприйнятно суперечать основним принципам FATF і є грубим порушенням зобов'язань щодо міжнародного співробітництва та взаємної поваги», FATF ухвалила безпрецедентне рішення й [призупинила членство Росії](#) в лютому 2023 року. Водночас члени Глобальної мережі все ще очікують на «технічну» відповідь FATF, яка наразі розробляється.

<https://zn.ua/ukr/war/chomu-rosija-maje-potrapiti-do-chornoho-spisku-fatf-vzhe-tsoho-misjatsja-ekspert-dlja-aml-intelligence.html>

Зеленський про ініціативу конфіскувати активи РФ у США: може бути досягнуто важливої мети

Росіяни відчують втрату у разі, якщо США вирішать конфіскувати їхні активи на користь України. Це дуже важлива мета.

Про це повідомляє [РБК-Україна](#) з посиланням на вечірнє звернення президента України Володимира Зеленського.

Глава держави подякував конгресменам, які сьогодні внесли до американського парламенту законопроект про конфіскацію російських активів та передачу їх як репарацій Україні. За словами Зеленського, у таких диктатурах саме гроші є найвищою цінністю, тим більше для людей, які обіймають керівні посади.

<https://www.rbc.ua/rus/news/zelenskiy-initsiativu-konfiskuvati-aktivi-1686859422.html>

У Конгресі США представили проєкт закону про вилучення активів РФ на користь України

Представники Конгресу США сьогодні, 15 червня, представили законопроект, який би дозволив використовувати заморожені активи Росії для допомоги Україні.

Про це повідомляє [РБК-Україна](#) з посиланням на Комітет з питань міжнародних відносин [Сенату США](#).

Законодавці пропонують, що Конгрес вжив заходів і заборонив адміністрації продавати російські державні активи, перш ніж вони можуть бути використані для допомоги Україні.

Цей проєкт закону має:

Дати президенту повноваження конфіскувати російські суверенні активи, які заморозили у Сполучених Штатах, і передати їх для допомоги в зусиллях із відновлення України;

Забороняти переказ коштів російським організаціям, які перебувають під санкціями, доти, доки Росія та її війська не підуть з України і не погодиться надати компенсацію за шкоду, заподіяну її війною;

Доручить президенту працювати з союзниками і партнерами над створенням міжнародного компенсаційного механізму для передачі конфіскованих або заморожених суверенних активів Росії для допомоги Україні;

Дає Управлінню з координації санкцій Державного департаменту додаткові ресурси для роботи з партнерами і союзниками за кордоном з метою конфіскації додаткових суверенних активів Росії в інших країнах;

Гарантує, що Путін, а не американські платники податків, оплатить збитки, завдані неспровокованим вторгненням Росії в Україну.

<https://www.rbc.ua/rus/news/kongresi-ssha-predstavili-proekt-zakonu-viluchennya-1686852395.html>

14 червня 2023 року

Swarovski: Festhalten am Standort Wattens, Rückzug aus Russland

Swarovski: Тримаючись за сайт Wattens, виходить з Росії

До кінця місяця має бути знайдений генеральний менеджер для Тірольської локації. За словами генерального директора Алексіса Насарда, повний вихід Swarovski з Росії, про який було оголошено в цьому році, вже завершено.

<https://www.nachrichten.at/wirtschaft/swarovski-festhalten-am-standort-wattens-rueckzug-aus-russland;art15,3846876>

Kremlin Warns Mideast That New Finance Curbs Will Hurt Trade

Кремль попереджає Близький Схід, що нові фінансові обмеження зашкодять торгівлі

Росія нарощує кампанію лобіювання, щоб уникнути нових фінансових обмежень проти відмивання грошей, які можуть занурити її економіку в глибшу ізоляцію через війну в Україні.

Протягом останніх тижнів Москва звернулася до більш ніж півдюжини країн, включаючи Саудівську Аравію, Туреччину, Мексику та Об'єднані Арабські Емірати, щоб пояснити негативні наслідки для торговельних зв'язків, якщо Група розробки фінансових заходів запровадить додаткові обмеження цього місяця.

Інвестиції та співпраця в оборонних та енергетичних проектах також постраждають, згідно з документами, з якими ознайомилося Bloomberg, і звітами офіційних осіб у країнах НАТО, знайомих із ситуацією.

Розташована в Парижі FATF, міжурядова організація, яка встановлює стандарти боротьби з брудними грошима, пішла на безпрецедентний крок, призупинивши Росію з членства в лютому через її вторгнення в Україну. Уряд у Києві зараз прагне додати Росію до «чорного» або «сірого списку» держав на засіданні FATF 19-23 червня.

Зарахування до першого списку поставило б Росію поряд з Північною Кореєю, Іраном і М'янмою. Це зобов'яже країни-члени FATF, а також банки, інвестиційні компанії та компанії з обробки платежів проводити посилену належну перевірку та в найбільш серйозних випадках вживати контрзаходів для захисту міжнародної фінансової системи.

<https://www.bloomberg.com/news/articles/2023-06-14/kremlin-warns-mideast-that-fresh-curbs-on-finance-will-hit-trade>

✚ Важливий крок, якого боїться ворог. В ОП закликали виключити Росію з FATF

Російську Федерацію необхідно виключити з Міжнародної групи з протидії відмиванню брудних грошей (FATF). Ворог цього боїться, особливо після призупинення членства раніше.

Про це повідомляє [РБК-Україна](#) з посиланням на [Telegram-канал](#) керівника Офісу президента Андрія Єрмака.

Держава терорист:

співпрацює з Північною Кореєю, Іраном і Сирією;

порушує правила боротьби із розповсюдженням зброї масового знищення;

фінансує тероризм;

підриває глобальну фінансову безпеку.

Усе вищезгадане не відповідає стандартам FATF.

"Попереду - важливий крок Росію треба бити й сильно, всюди. Виключення із FATF - один з таких кроків", - додає Єрмак.

Призупинення членства в FATF

Варто нагадати, що 24 лютого 2023 року, Міжнародна група з протидії відмиванню брудних грошей [призупинила членство Росії](#). Тоді ж організація визнала агресію ворога проти України, що суперечить її принципам.

Членство Росії було призупинено безстроково.

Водночас країна окупант залишилась членом глобальної мережі як активний член Євразійської групи з відмивання грошей і зберегла свої права як члена ЄАГ.

<https://www.rbc.ua/rus/news/vazhliivy-krok-kogo-boyitsya-vorog-op-zaklikali-1686744780.html>

✚ New UK, EU and US sanctions on Russia

Нові санкції Великобританії, ЄС і США проти Росії

Санкції Великобританії, ЄС, США та інших країн зазвичай повинні дотримуватися, якщо існує достатній зв'язок для надання юрисдикції, тобто якщо:

їхні громадяни (фізичні особи) залучені, де б вони не знаходилися у світі (у випадку санкцій США це включає постійних жителів США/власників Green Card);

будь-яка частина операції здійснюється в межах їхньої території чи повітряного простору; і

залучаються юридичні особи, зареєстровані або засновані відповідно до їхнього законодавства, включаючи іноземні філії; або

щодо санкцій США, якщо транзакція здійснюється в доларах США або здійснюється через фінансову систему США, або дані направляються через сервери в США, або інша підтримка або сприяння надається американськими особами (включаючи запити на обслуговування до постачальник обладнання).

Санкції Сполученого Королівства також можуть застосовуватися до осіб, які не є громадянами Великобританії за межами Сполученого Королівства, якщо існує достатній зв'язок. Це залежатиме від фактів кожного випадку, але може включати:

операції з використанням клірингових служб у Великобританії;

дії місцевої дочірньої компанії британської компанії;

дії, спрямовані з Великобританії; та/або

фінансові продукти або страхування, придбані на британських ринках, але зберігаються або використовуються за кордоном.

Крім того, «вторинні санкції» США можуть бути застосовані до неамериканських осіб за межами США за відсутності будь-якого зв'язку зі США, якщо операція включає в себе дії, що підлягають санкціям і які були б заборонені для особи США, і яку влада США визначає як «значну» операцію або іншим чином надає матеріальну підтримку стороні, яка потрапила під санкції. Чи є транзакція «значною» залежить від низки відкритих критеріїв, наприклад розміру, кількості та частоти транзакцій.

Крім того, обмеження експортного контролю США можуть застосовуватися, навіть якщо санкції не діють. Наприклад, експортний контроль США застосовуватиметься, якщо товари, програмне забезпечення або технології походженням із США, що знаходяться в третій країні, реекспортуються, незалежно від того, чи бере участь у транзакції американська особа.

Велика Британія, ЄС, США та інші заморозили активи («блокувальні санкції» за термінами США) щодо більшості російських банків і стратегічних галузей (наприклад, оборони, транспорту, досліджень, медіа та аерокосмічної галузі), а також високопоставлених осіб у російському уряді, державі корпораціями та великими підприємствами, включаючи членів сімей, і вони продовжують додавати нові імена до своїх національних списків таких «обов'язаних осіб».

Замороження активів, як правило, вимагає від тих, хто підпадає під дію національних санкцій, як описано в кроці 1 (вище), щоб:

заморожувати будь-які активи визначених сторін, якими вони можуть володіти, і повідомляти про це своїм органам влади;

не надавати їм жодних коштів чи економічних ресурсів, прямо, опосередковано чи на їх користь;

Крім того, обмеження США йдуть далі і фактично також забороняють усі операції з визначеною (тобто зареєстрованою) стороною.

<https://www.fieldfisher.com/en/services/international-trade/trade-sanctions-blog/new-uk-eu-and-us-sanctions-on-russia>

13 червня 2023 року

ІРИНА МУДРА ПРО ПОЛЮВАННЯ НА ВЛАСНІСТЬ РОСІЯН І МІЖНАРОДНИЙ РЕЄСТР ЗБИТКІВ

Україна стала першою країною, яка реалізує на практиці механізм конфіскації активів росіян, причетних до ведення війни. Заступниця міністра юстиції України Ірина Мудра розповіла виданню [«Форбс»](#) про головні труднощі процесу, майбутні позови проти підсанкційних росіян та механізм компенсації постраждалим від агресії рф.

За словами Ірини Мудрої Мін'юст вже подав близько 13000 звернень до правоохоронних органів: «у 80% випадків щодо суб'єктів, у справах яких ми подаємо до суду, відкрито кримінальні провадження. Це справи, які тягнуться з 2014 року, їхня фабула трохи інша, ніж потрібно для стягнення. Наприклад, ухилення від оподаткування, зловживання посадовим становищем тощо. Тому правоохоронцям потрібно оновлювати інформацію по цих справах вже згідно із запитом Мін'юсту».

Вона підкреслила, що доведення зв'язку між підсанкційним російським бізнесменом та активами – довга та складна аналітична робота. До того ж на іншому боці дуже сильні опоненти, яким добре платять і в них велика мотивація відстояти справу в суді.

«Під санкціями перебувають 6800 юридичних та фізичних осіб. Наразі попередній аналіз показує, що активи в Україні є у близько 300 осіб, це включно з активами в анексованому Криму та на тимчасово окупованих територіях. З них 40–50 суб'єктів – це так звані олігархи, активи яких можуть дійсно працювати на економіку країни», - наголосила заступниця Міністра.

За її словами, для того щоб конфіскувати активи, українським юристам потрібно довести, що дії конкретної особи заподіяли шкоду територіальній цілісності, безпеці, суверенітету України.

<https://minjust.gov.ua/news/ministry/irina-mudra-pro-polyuvannya-na-vlasnist-rosiyan-i-mijnarodniy-reestr-zbitkiv>

ЕЦБ urges banks in Russia to leave quickly

ЄЦБ закликає банки в Росії швидко піти

ФРАНКФУРТ, 13 червня (Reuters) – Банки єврозони в Росії повинні швидко піти, заявив у вівторок головний наглядовий орган блоку, зробивши рідкісний явний

заклик до цих кредиторів згорнути операції більше ніж через рік після вторгнення Росії в Україну.

«Я вважаю, що важливо, щоб банки залишалися дуже зосередженими на подальшому зниженні своїх ризиків і, в ідеалі, виході з ринку якомога швидше», — сказав на конференції Андреа Енріа, головний інспектор Європейського центрального банку.

Війна в Україні минула понад рік, а кілька європейських банків, включаючи австрійський Raiffeisen Bank International ([RBIV.VI](#)) та італійський UniCredit ([CRDI.MI](#)), все ще заробляють гроші в Росії.

<https://www.reuters.com/markets/europe/ecb-putting-pressure-remaining-euro-zone-banks-quit-russia-2023-06-13/>

12 червня 2023 року

Орган з управління замороженими активами рф: огляд пропозицій ЄС

Саме по собі здійснення інвестування російських активів, які перебувають під санкціями ЄС, не є порушенням. Обмежувальні заходи є інструментом Спільної зовнішньої та безпекової політики ЄС. Їхній зміст полягає в тому, що вони мають бути оборотними, тимчасовими, їхньою метою є спонукання до припинення країною протиправної поведінки. Економічне та юридичне становище власників знерухомлених активів залишається ідентичним, як і до здійснення управління – вони залишаються власниками активів, що є ключовою умовою.

Здійснення управління з боку ЄС теж не буде порушенням міжнародного права. Враховуючи те, що Конвенція ООН про юрисдикційні імунітети охоплює лише імунітет від юрисдикції та правозастосування у вузькому сенсі, що стосується активів, які належать, утримуються або контролюються російською державою, таких як активи Центрального банку рф, принцип державного імунітету не забороняє пропорційні адміністративні обмежувальні заходи, які є тимчасовими, оборотними та не мають конфіскаційного характеру та переслідують законні цілі.

Юридично процедура може виглядати таким чином: рішення Ради Європейського Союзу вважається основою для регламентування санкцій (ст. 215 Договору про функціонування Європейського Союзу (ДФЄС)). Рада може зобов'язати банки в державах-членах, які утримують російські заморожені активи, передавати їх до фонду управління активами. Для того, щоб уникнути нової законодавчої тяганини, доцільно звернути увагу на вже згадуваний Проект Директиви від 25 травня 2022 р. Допоки документ перебуває на розгляді, в ньому можна передбачити процедуру інвестування російських активів як форми обмежувального заходу.

У Рейк’явіку було створено важливу міжнародну правову базу з високим рівнем визнання запропонованих міжнародних механізмів, які забезпечуватимуть справедливість у компенсації воєнних збитків, збільшать довіру між партнерами та зменшать корупційні ризики. Однак критичною залишається проблема фінансової спроможності Компенсаційного фонду, який має бути створений на наступному етапі.

Тому, в межах Розширеного часткового договору, який, окрім країн Європи, підписали США, Канада, Японія, Мексика та який відкритий для приєднання іншими країнами, доцільно б було створити міжнародний орган щодо пошуку, блокування та управління активами РФ та її резидентів, які перебувають під санкціями, з наступними конфіскаціями, продажами на аукціонах та спрямуванням коштів до Компенсаційного фонду.

<https://jur-gazeta.com/publications/practice/mizhnarodne-pravo-investiciyi/organ-z-upravlinnya-zamorozhenimi-aktivami-rf-oglyad-propozicij-es.html>

ОГОЛОШУЄТЬСЯ КОНКУРС НА ПОСАДУ ВИКОНАВЧОГО ДИРЕКТОРА МІЖНАРОДНОГО РЕЄСТРУ ЗБИТКІВ

Міністерство юстиції України оголошує проведення конкурсу з добору претендентів для надання пропозицій стосовно кандидатури виконавчого директора міжнародного Реєстру збитків, завданих агресією Російської Федерації проти України, у відповідності до вимог Статуту Реєстру збитків, завданих агресією Російської Федерації проти України, який є додатком до Рішення Комітету Міністрів Ради Європи про створення Розширеної часткової угоди стосовно реєстру збитків, завданих агресією Російської Федерації проти України СМ/Res(2023)3

Конкурс проводиться на виконання Наказу Міністерства юстиції від 06 червня 2023 року № 2127/5 «Про добір претендентів для надання пропозицій стосовно кандидатур до органів управління та виконавчого директора Реєстру збитків, завданих агресією Російської Федерації проти України» (далі – Наказ), та Протоколу засідання Комісії з добору претендентів для надання пропозицій стосовно кандидатур до органів управління та виконавчого директора міжнародного реєстру збитків, завданих агресією російської федерації проти України, від 12 червня 2023 року № 1.

<https://minjust.gov.ua/news/ministry/ogoloshuetsya-konkurs-na-posadu-vikonavchogo-direktora-mijnarodnogo-reestru-zbitkiv>

Полювання за власністю росіян. Чи реально націоналізувати VS Energy і «Київстар» та отримати золотовалютні резерви РФ? Інтерв’ю Ірини Мудрої з Мін’юсту

Мін’юст подав близько 13 000 звернень до правоохоронних органів. Зрозуміло, що правоохоронці займаються не лише цими запитами, а й власними

розслідуваннями, яких побільшало після початку повномасштабної війни. Не всюди сформовані окремі команди, які займаються санкційною політикою, але в усіх є відповідальні особи, які контролюють процес.

З певними органами були проблеми на початку, наприклад з АРМА. Бувало, що на наші звернення нам скидали сотні сторінок із реєстрів, без будь-якої їх структуризації чи аналізу. АРМА не робила аналітичні довідки, як це роблять інші правоохоронні органи. Мін’юст витрачав власний ресурс, щоб опрацювати ці документи. Зараз співпраця нормалізувалась.

У 80% випадків щодо суб’єктів, у справах яких ми подаємо до суду, відкрито кримінальні провадження. Це справи, які тягнуться з 2014 року, їхня фабула трохи інша, ніж потрібно для стягнення. Наприклад, ухилення від оподаткування, зловживання посадовим становищем тощо. Тому правоохоронцям потрібно оновлювати інформацію по цих справах вже згідно із запитом Мін’юсту.

У департаменті санкційної політики Мін’юсту зараз близько 20 людей. Цього недостатньо, наразі у нас відкрито ще близько 10 вакансій.

Усі гучні імена російських бізнесменів уже в роботі. Ми не можемо халатно сформувати кейс та потім відбиватися в ЄСПЛ або в Міжнародному інвестиційному арбітражі від позовів. Не завжди початкові відповіді, які ми отримуємо від правоохоронців, задовольняють критерії доказової бази, яку можна відстояти в національному суді, а згодом і у міжнародному.

Є різні кейси. Наприклад, причетність особи до активів є очевидною у справах [Євгена Гінера та PINBank](#) або стосовно компаній російського бізнесмена Михайла Шелкова. На формування позовів по менш складних структурах йде декілька місяців (2–4 місяці).

Натомість ми зараз фіналізуємо позов щодо групи осіб, яка має вплив на 60% економіки України та вкорінювалася в неї з 2000-го. В цій групі 68 третіх осіб, які мають опосередкований вплив, і дев’ять відповідачів. Це під 1000 різних компаній. Кожну з них потрібно проаналізувати, отримати витяги з реєстрів та надати питання до правоохоронних органів, звернутися до міжнародних партнерів, бо зрозуміло, що є велика кількість офшорних юрисдикцій. За такими кейсами збір інформації може тривати понад пів року. Тому санкції були накладені у жовтні, а позов лише зараз, бо ми чекали інформацію з інших юрисдикцій.

Позов фіналізується, у ньому понад 150 сторінок. Це буде найгучнішою справою за весь час роботи Мін’юсту в частині стягнення санкційних активів.

Для того щоб конфіскувати активи, нам потрібно довести, що дії конкретної особи заподіяли шкоду територіальній цілісності, безпеці, суверенітету України. Наприклад, доводимо, що [Володимир Євтушенков](#) володіє частками в приватних російських компаніях, які виготовляють безпілотники, що безпосередньо використовуються Росією на території України.

Таким шляхом мають йти й інші країни, де зберігаються російські активи. Але наразі ніхто не хоче бути першовідкривачем, бо на Заході тема приватної власності дуже сенситивна. Потрібна єдина позиція щодо цього, наприклад, ООН. Тоді процес має зрушити з місця.

Є низка країн, які хочуть цим шляхом йти, наприклад країни Балтії. Але в них немає великої кількості активів росіян.

<https://forbes.ua/war-in-ukraine/polyuvannya-za-vlasnistyu-rosiyan-chi-realno-natsionalizuvati-vs-energy-i-kiivstar-ta-otrimati-zolotovalyutni-rezervi-rf-intervyu-irini-mudroi-z-minyustu-12062023-14114>

Попередні моніторинги:

- ✚ Моніторинг №9 публікацій на тематику “російські активи, санкції, конфіскації”

<https://ants.org.ua/monitoring-%e2%84%969-publikacij-na-tematiku-rosijski-aktivi-sankczi%d1%97-konfiskaczi%d1%97-na-vidbudovu-ekonomiki-ukra%d1%97ni/>

- ✚ Моніторинг №8 публікацій на тематику “російські активи, санкції, конфіскації”

<https://ants.org.ua/monitoring-%e2%84%968-publikacij-na-tematiku-rosijski-aktivi-sankczi%d1%97-konfiskaczi%d1%97-na-vidbudovu-ekonomiki-ukra%d1%97ni/>

- ✚ Моніторинг №7 публікацій на тематику “російські активи, санкції, конфіскації”

<https://ants.org.ua/monitoring-%e2%84%967-publikacij-na-tematiku-rosijski-aktivi-sankczi%d1%97-konfiskaczi%d1%97-na-vidbudovu-ekonomiki-ukra%d1%97ni/>

- ✚ Моніторинг №6 публікацій на тематику “російські активи, санкції, конфіскації”

<https://ants.org.ua/komanda-ants-prodovzhu%d1%94-retelno-vidslidkovuvati-mozhливosti-konfiskaczi%d1%97-rosijskih-aktiviv-yak-v-ukra%d1%97ni-tak-i-za-%d1%97%d1%97-mezhami/>

- ✚ Моніторинг №5 публікацій на тематику “російські активи, санкції, конфіскації”

<https://ants.org.ua/monitoring-%e2%84%965-publikacij-na-tematiku-rosijski-aktivi-sankczi%d1%97-konfiskaczi%d1%97-na-vidbudovu-ekonomiki-ukra%d1%97ni/>

- ✚ Моніторинг №4 публікацій на тематику “російські активи, санкції, конфіскації”

<https://ants.org.ua/monitoring-%e2%84%964-publikaczij-na-tematiku-rosijski-aktivi-sankczi%d1%97-konfiskaczi%d1%97/>

 Моніторинг №3 публікацій на тематику “російські активи, санкції, конфіскації”

<https://ants.org.ua/monitoring-%e2%84%963publikaczij-na-tematiku-rosijski-aktivi-sankczi%d1%97-konfiskaczi%d1%97/>

 Моніторинг №2 публікацій на тематику “російські активи, санкції, конфіскації”

<https://ants.org.ua/monitoring-%e2%84%962-publikaczij-na-tematiku-rosijski-aktivi-sankczi%d1%97-konfiskaczi%d1%97/>

 Моніторинг №1 публікацій на тематику “російські активи, санкції, конфіскації”

<https://ants.org.ua/monitoring-%e2%84%961-publikaczij-na-tematiku-rosijski-aktivi-sankczi%d1%97-konfiskaczi%d1%97/>

Лідія Лісовська, Аналітик Проєкту

Ярослав Сидорович, Старший експерт Проєкту